

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

#### ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

#### A3. (μονάδες 25)

##### ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- **Κειμενικό είδος:** Ομιλία (αναμένεται να ακολουθηθούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία και η δομή της ομιλίας-εισήγησης: προσφώνηση, πρόλογος-εισαγωγή, κύριο μέρος - ανάπτυξη της θέσης, επίλογος-διατύπωση προτροπής, αποφώνηση).
- **Συντάκτης:** Ο μαθητής/η μαθήτρια.
- **Αποδέκτης:** Η σχολική κοινότητα.
- **Ύφος λόγου:** Σοβαρό (χρήση α΄, β΄ και γ΄ ρηματικού προσώπου, προσεγμένο λεξιλόγιο, στοιχεία προφορικότητας).
- **Γλώσσα:** αναφορική/κυριολεκτική λειτουργία.

#### Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Ο μαθητής/η μαθήτρια αναμένεται:

- να αναφερθεί σύντομα στη σύγχρονη συνήθεια της αυτοφωτογράφισης και της ανάρτησης των φωτογραφιών αυτών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και γενικότερα στο διαδίκτυο.
- να διατυπώσει τεκμηριωμένα την άποψή του για τους λόγους που οδηγούν σε αυτή τη συνήθεια (π.χ. εμμονή των ανθρώπων να προβάλλουν τα βιώματά τους, αναζήτηση της έγκρισης του κοινωνικού περίγυρου, επιθυμία ένταξης σε ομάδες που ακολουθούν αυτή τη μόδα, αδυναμία σύναψης ουσιαστικών σχέσεων, ναρκισσισμός, μοναξιά).

**Θετικά αξιολογούνται:**

- Μια πετυχημένη προσφώνηση και αποφώνηση, ανάλογες με το είδος του ακροατηρίου.
- Η αξιοποίηση πληροφοριών από το κείμενο αναφοράς.
- Η κατάλληλη τεκμηρίωση (γιατί οι άνθρωποι συνηθίζουν να αυτοφωτογραφίζονται και να δημοσιοποιούν αυτές τις φωτογραφίες τους στο διαδίκτυο;).
- Η προσπάθεια ενεργοποίησης του ακροατηρίου.

**Αρνητικά αξιολογούνται:**

- Η απουσία προσφώνησης ή/και αποφώνησης.
- Ένας γενικόλογος πρόλογος, στον οποίο δεν δηλώνεται με σαφήνεια η ιδιότητα του ομιλητή/της ομιλήτριας και το θέμα της ομιλίας.
- Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης.
- Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος.

**B3. (μονάδες 25)**

**1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης**

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Το ποιητικό υποκείμενο απευθύνεται σε β' ενικό πρόσωπο στη νέα γυναίκα της φωτογραφίας, την οποία θαυμάζει και εξυμνεί
- Την αποκαλεί θεά (στ. 2, 13), άρα τις αποδίδει θεϊκά χαρακτηριστικά
- Τη βλέπει ως ζωντανό πλάσμα (στ. 3-4)
- Θεωρεί ότι η εικόνα της είναι δημιούργημα του ήλιου και όχι κάποιου ανθρώπου, επομένως η φωτογραφία της έχει, κατά τη γνώμη του, μεταφυσική προέλευση
- Πιστεύει ότι ακόμη και ο ήλιος την έχει ερωτευθεί (στ. 9-10)
- Παρομοιάζει τα μάτια της με τη λάμψη του ήλιου (στ. 13-14)
- Νιώθει ότι η εικονιζόμενη γυναίκα τον καθιστά φορέα του φωτός που η ίδια εκπροσωπεί (στ. 15-16), άρα του μεταβιβάζει τη θεϊκή της υπόσταση.

Στη συνέχεια, ο μαθητής/η μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα την προσωπική του/της άποψη για τα συναισθήματα που μπορεί να προκαλέσει σήμερα μία φωτογραφία στον παρατηρητή της. Μπορεί να γράψει ότι:

- Οι σύγχρονοι άνθρωποι έχουν εθιστεί στην πληθώρα των φωτογραφιών που βλέπουν καθημερινά στους δρόμους, στο μετρό, στον Τύπο, στο διαδίκτυο κι έτσι δεν νιώθουν καμία συγκίνηση,
- Ή αντίθετα, η ομορφιά που απεικονίζεται σε μία φωτογραφία ή σε μία αυτοφωτογραφία δεν μπορεί να αφήσει ποτέ ασυγκίνητο τον αποδέκτη της. Εξάλλου, οι σύγχρονες φωτογραφίες, λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας, μπορούν να απεικονίσουν με εξαιρετική ακρίβεια τα χαρακτηριστικά του φωτογραφιζόμενου προσώπου και να αναδείξουν την ομορφιά του.

ή

## 2. Θέμα δημιουργικής γραφής

### Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- **Κειμενικό είδος:** Ημερολόγιο (ημερομηνία, προσφώνηση: αγαπημένο μου ημερολόγιο ή οποιαδήποτε ανάλογη, αποφώνηση: δικός σου/δική σου ή οποιαδήποτε ανάλογη).
- **Συντάκτης/-τρια:** Ο/Η μαθητής/μαθήτρια που έχει υιοθετήσει την οπτική γωνία του ποιητικού υποκειμένου.
- **Αποδέκτης/-τρια:** Το ημερολόγιο, στην ουσία ο ίδιος ο μαθητής/η ίδια η μαθήτρια ως ποιητικό υποκείμενο.
- **Ύφος λόγου:** Άμεσο και εξομολογητικό (α και β ενικό ρηματικό πρόσωπο).
- **Γλώσσα:** Απλή, αναφορική ή/και μεταφορική λειτουργία.
- **Σκοπός για τον οποίο γράφεται το κείμενο:** Να εκφράσει ο μαθητής/η μαθήτρια με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις και τα συναισθήματα του ποιητικού υποκειμένου για τη γυναίκα που βλέπει στη φωτογραφία και εξυμνεί, μετασχηματίζοντας τον ποιητικό λόγο σε πεζό.
- Ενδεικτικά, ο μαθητής/η μαθήτρια μπορεί να αναφερθεί (ως ποιητικό υποκείμενο):
  - στα θεϊκά χαρακτηριστικά της γυναίκας, που γίνεται ορατή ως ολοζώντανη παρουσία,
  - στην ταύτισή της με το ηλιακό φως: τα μάτια της είναι πηγή φωτός,
  - στην ικανότητά της να μαγεύει τον ήλιο, την ίδια δηλαδή την πηγή της ζωής,
  - στη δύναμή της να μεταβιβάζει το φως της, μεταμορφώνοντας την ίδια την ύπαρξη του υποκειμένου που την παρατηρεί και τη θαυμάζει.